

nímu shledati správným názor stěžovatele, že nepřipustiti možnost obnovy v řízení výpovědním by se přičilo dobrým mravům a všeobecným právním zásadám. Zákon na ochranu nájemníků jest zákonem na výsost speciálním a ustanovení jeho dlužno vykládati restriktivně a nikoliv extensivně. Nemůže tedy ani ustanovení Šu 6 a 7 obč. zák. v tomto případě býti použito.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, neshledav v rozhodnutích nižších soudů zřejmé protizákonnosti.

Čís. 5470.

Zrušení svěření (zákon ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n.).

Šem 2 (4) zák. není vyloučeno, by účastníci neučinili dohodu závislou na soudním schválení, je-li některý z nich nesvéprávným a to na schválení příslušného soudu opatrovnického. Rozsah činnosti svěrenského soudu dle Šu 2 zák.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1925, R I 955/25.)

O p a t r o v n i c k ý s o u d schválil dohodu ohledně nezletilce Zdeňka Hyacintha L-a, již se mu dostalo odškodnění u příležitosti zrušení svěření a již se upravily poměry uvolněného jmění, náležejícího ku svěření, vzhledem k tomu, že nárok opatrovancův ku svěření byl sporným. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení zrušil a nařídil, by po právní moci jeho usnesení byla věc postoupena k vyřízení svěrenskému soudu. D ů v o d y: Soud první stolice jako soud opatrovnický zřídil k návrhu otce nezletilce Dra Ferdinanda Josefa L-a se zřetelem k tomu, že se jedná o dohodu za příčinou zrušení svěření, nezletilému dítěti opatrovníka k činu, s nímž bylo pak jednáno a dohoda uzavřena, kterou soud první stolice mocí úřadu opatrovnického schválil. Po rozumu Šu 2 (4) zákona ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n. musí dohoda býti do šesti měsíců ode dne, kdy tento zákon nabude účinnosti, předložena příslušnému soudu svěrenskému a vyžaduje schválení soudem svěrenským. Ze spisů svěrenských zjistil soud rekursní, že skutečně byla dne 14. května 1923 předložena zemskému soudu civilnímu v Praze jako soudu svěrenskému dohoda uzavřená dne 4. května 1925 mezi nynějším držitelem svěření Drem Maxem Ervínem L-em se strany jedné a dle zákona povolanými čekateli tohoto svěření, mezi nimiž uveden i nezl. Zdeněk Hyacint L. zast. opatrovníkem k činu Drem Mojmírem L-em, advokátem v Praze, se strany druhé a výhradou schválení svěrenského soudu a souhlasu Státního pozemkového úřadu, podle níž veškerí čekatelé jsou srozuměni s tím, že veškeré jmění svěrenské připadne nynějšímu držiteli Dru Maxu Ervínu L-ovi s tím, že pro čekatele nevyhražuje se náhrada ani odškodnění. Dohoda tato dosud schválena není. Pakli dohoda taková schválena byla soudem první stolice, byl tento po názoru soudu rekursního k tomu po rozumu Šu 2 vůbec nepřislušným. Předpis tento jasně a bez výhrad stanoví, že dohodu takovou schvaluje jedině soud svěrenský a neliší, zda běží o čekatele zletilé či nezletilé,

takže i ohledně nezletilých čekatelů jest příslušným soud svěřenský. Neplatí tedy ohledně nezletilých čekatelů všeobecný předpis Šu 109 j. n., neboť zákon čís. 179/24 jest předpisem zvláštním. Že tomu tak, nasvědčuje i úvaha, že právě svěřenský soud, který jest obeznámen podrobně s poměry, zejména i s podstatou majetkovou, dovede nejlépe posouditi, zda dohoda nepříčí se účelu zákona. Soud první stolice mohl také dohodu schváliti jen na základě spisů svěřenských, které si musil dříve vyžádati. Dohoda skutečně byla také včas předložena příslušnému soudu svěřenskému i ohledně nezletilého Zdeňka Hyacinta L-a, takže soud první stolice nepřipustným způsobem pustil se do jednání i do rozhodnutí. Soud svěřenský vystupuje tu podle povahy věci jako soud opatrovnícký (*cura bonorum*) a, jsou-li na věci účastněni čekatelé, i jako opatrovnícký soud ohledně nich — neboť § 2 vůbec nerozlišuje, o jaké čekatele běží. Se zřetelem k výlučné příslušnosti soudu svěřenského ke schválení dohody a k povaze tohoto předpisu jako zvláštního, takže jím jest derogováno i předpisu Šu 109 j. n., jest přirozeně soud svěřenský jedině příslušným ke všem úkonům, jichž jest zapotřebí v otázce schválení. Z toho plyne, že, jsou-li tu čekatelé nezletilí, pouze on jest příslušným, by ustanovil nezletilci opatrovníka k činu — pakli řízení to vůbec povahou věci jest zdůvodněno, zejména pakli zájmy tohoto nezletilce skutečně jsou v rozporu se zájmy jeho otce jako zákonného zástupce (§ 270 obč. zák.). Neplatí pro zřízení opatrovníka k činu předpis druhého odstavce Šu 112 j. n., který jest jen předpisem podpůrným. Opatrovníka k činu dle povšechné zásady jeví se v prvním odstavci Šu 112 j. n. zřizuje vždy soud, který zabývá se věcí hlavní, jak také zřejmo z jednotlivých zákonných předpisů o ustanovení opatrovníka v těch kterých případech. V úvaze této jest tedy k tomu příslušným soud svěřenský jako soud, který se má zabývati věcí hlavní. Svědčí tomu i předpis Šu 255 nesp. řiz. o všeobecné působnosti soudu svěřenského, který sice pozbyl platnosti vydáním zákona ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n., v zásadě své však platí i dle nového Šu 2 (4) zákona potud, že stanovena výlučná příslušnost soudu svěřenského ke všem úkonům přípravným, jichž třeba k tomu, aby se mohlo rozhodnouti o otázce schválení dohody. Po názoru soudu rekursního nebyl tudíž příslušným soud první stolice ani k zřízení opatrovníka k činu.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc rekursnímu soudu, by rozhodl orekursu, nepřihlížeje ke zrušovacímu důvodu.

Důvody:

Rekursní soud vychází z mylného názoru právního. § 2 (4) zákona o zrušení svěřenství čís. 179 sb. z. a n. z roku 1924 nevylučuje, by účastníci neučinili dohodu, závislou na soudním schválení, je-li některý z nich nesvéprávným, a to na schválení příslušného soudu opatrovníckého. V tomto případě sjednána byla dohoda podle Šu 2, mimo jiné též s nezletilým Zdeňkem Hyacintem L-em, narozeným v roce 1924. Otec jeho, pokládaje se z nerozhodných dnes důvodů za vyloučeného ze zastupování syna, požádal u soudu příslušného podle Šu 112 j. n. o zřízení opatrovníka k činu. Soud vyhověl žádosti, a jednal dále za jmenovaného

nezletilce jako opatrovník soudem zřízený advokát, jenž sjednal dohodu za tohoto opatrovance, načež opatrovnícký soud po výsledku účastníků dohodu schválil vzhledem k jmenovanému opatrovanci, uložil opatrovníku, by ji podepsal, a sám opatřil spis schvalovací doložkou. Z toho nelze vyvoditi, než že právní účín dohody co do účasti tohoto nezletilce podmíněn je z vůle účastníků právoplatností usnesení opatrovníckého soudu, schválivšího dohodu vzhledem k němu. S tímto schválením dohody opatrovníckým soudem nemá schválení její soudem svěřenským podle §u 2 zákona čís. 179 z r. 1924 nic společného. Činnost svěřenského soudu omezena je v této příčině jediné na úvahu, zda dohoda vyhovuje náležitostem §u 2. Po stránce osobní bude svěřenský soud uvažovati jen o tom, zda účastníci byli oprávněni k dohodě podle uvedeného zákonného předpisu, nikdy však o tom, zda anebo jak dalece dotčeny jsou dohodou zájmy jednotlivých účastníků. U nesvéprávných účastníků bude svěřenský soud zkoumati jediné, zda byli řádně zastoupeni a zda dohoda byla schválena chráněnským soudem, jinak zůstane zájem jich mimo úvahu svěřenského soudu, ježto bylo tomuto soudu uloženo jediné dbáti toho, by likvidace svěřenství odpovídala zákonu, t. j. by omezení závazkem svěřenským bylo zrušeno bez naděje na obnovu. Nebylo proto ustanovením §u 2 zákona o zrušení svěřenství zrušeno ustanovení §§ 112 (109) j. n., pokud jde o nesvéprávné čekately, naopak trvají oboje vedle sebe nerušeně. Mylným je názor rekursního soudu, že svěřenský soud mohl sám nesvéprávnému účastníku zříditi opatrovníka, a napravit tím nedostatek zákonného zastoupení, naopak mohl by svěřenský soud v tomto případě dovoditi jediný důsledek, že dohoda nebyla sjednána tímto účastníkem, a uvažovati jediné o tom, zda dohoda, sjednaná ostatními účastníky je platná podle §u 2 zák. Podle toho zachová se svěřenský soud i v tomto případě, nebude-li usnesení opatrovníckého soudu potvrzeno. Rekursní soud zrušil neprávem napadené usnesení i s předchozím řízením, nezbyvá proto, než zrušiti jeho usnesení a poukázati jej, by rozhodl o rekursu věcně, vylouče z úvahy domnělou zmatečnost podle §u 2 zákona o zrušení svěřenství.

Čís. 5471.

Právo zaměstnance na provisi, nahlédnouti do obchodních knih zaměstnavatele, nelze postoupiti. Obchodní knihy nejsou »společnými listinami (čl. XLIII uv. zák., § 304 c. ř. s.)« zaměstnavatele a postupníka zaměstnancova.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1925, Rv I 1044/25.)

Firma K. domáhala se na firmě Z., by jí na požádání předložila své obchodní knihy, pokud jest jich třeba k úplnému vyšetření nároku Lva M-a na provisi proti žalované, tvrdíc v žalobě, že se jí Lev M., jenž byl dříve ředitelem a správním radou žalobkyně, nyní pak jest generálním reprezentantem žalované, zavázal odvésti veškeré provise a bonifikace, na něž má nárok proti žalované. Procesní soud prvě s t o l i c e žalobu zamítl. D ů v o d y: Rozhodující ve sporu jest otázka,